

2021-2024

Programa d'Actuació Comarcal

Document general

Índex

1.- Presentació.....	3
2.- La comarca.....	4
2.1.- Context socioeconòmic i territorial.....	4
2.2.- Agenda 2030 de desenvolupament sostenible: ODS i polítiques comarcals.	10
3.- Marc estratègic i de programació	13
3.1.- Reptes territorials per al període de programació	13
3.2.- Marc de programació i estructura.....	18
3.3.- Estratègies transversals prioritàries en el període de programació.....	22
3.4.- Corpus estratègic: missió, valors i visió.....	34
4.- L'organització comarcal	36
4.1.- Marc normatiu i competencial	36
4.2.- Espais de participació i concertació.....	41
4.3.- Recursos econòmics	43
5.- Desplegament, seguiment i avaluació.....	46

Presentació

El Programa d'Actuació Comarcal 2021-2024 (PAC) és el full de ruta per a l'acció política i tècnica del Consell Comarcal del Vallès Occidental per als propers anys. Reflecteix la voluntat i el compromís de la institució per a portar a terme un conjunt de polítiques comarcals que permetin afrontar la realitat i les necessitats més immediates i urgents i, alhora, desplegar estratègies que impulsin profundes i perdurables transformacions en el model territorial.

Concebut com a un document viu, dinàmic i obert a la seva permanent adaptació als futurs escenaris territorials, vol posar èmfasi en les preocupacions que ha d'afrontar la comarca amb una mirada i compromís específic en la lluita contra els efectes i l'impacte social, econòmic i mediambiental derivats de la pandèmia de la COVID-19.

En aquest sentit, el present PAC contempla, com a base de programació, el Pla reconstrucció del Vallès Occidental aprovat el 16 de juny de 2020 pel Consell d'Alcaldies, tal com va aprovar el Ple del Consell Comarcal de juliol de 2020. Així mateix, integra com a mecanismes per a fer front al context d'emergència social, econòmica i ambiental l'impuls de plans de xoc específics per a cadascun d'aquests àmbits, així com també les prioritats establertes a nivell europeu en qüestions claus com la transició ecològica i energètica així com en la consecució dels Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Tanmateix, el PAC 2020-24 té com finalitat abordar els principals reptes futurs que haurà d'afrontar la comarca en un context de gran incertesa, amb una ferma aposta per la transversalitat en l'actuació, el relat i les estratègies a impulsar i articular al llarg dels propers anys. Contempla l'alineament de les polítiques comarcals amb els principis de l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible per tal d'avançar, des del debat, planificació i actuació, al desenvolupament d'un nou model de desenvolupament social, econòmic i territorial més sostenible, integrador, equitatiu i just.

Elaborat des del consens i amb la participació dels òrgans de govern, de la representació institucional i del personal professional que actualment en formen part, vol apostar per l'impuls de noves formes d'abordar els reptes territorials i, conseqüentment, les polítiques comarcals. Vol aprofundir en la concertació territorial en tots els seus aspectes incidint, especialment, en l'impuls de noves línies de col·laboració i de treball conjunt amb els diversos agents ja sigui des d'una perspectiva privada com des de la intervenció social, econòmica o associativa, entre d'altres.

Aquest PAC és fruit de l'anàlisi de les necessitats de la comarca i de les oportunitats de futur a les quals es vol aspirar com a territori. En ell es concreten molts aspectes de treball que ja s'han iniciat en temes i projectes de cabdal importància per al futur, com la governança, la inclusió i cohesió social, la reactivació econòmica i la transició ecològica.

Estem doncs, davant d'una nova etapa de programació que ha de permetre articular al llarg dels propers anys un conjunt d'estratègies i actuacions amb la mirada posada en les persones, coherent amb les necessitats del territori i del teixit socioeconòmic i respectuós amb el medi ambient.

2.1.- Context socioeconòmic i territorial

Demografia i territori

El Vallès Occidental és, amb 925.237 habitants, la segona comarca més poblada de Catalunya i hi resideix el 12,1% de la població total catalana, segons dades del Padró a data d'1 de gener de 2019. Durant la darrera dècada la comarca ha guanyat població amb un ritme anual del 0,52% i el creixement poblacional ha estat més intens que a la major part de territoris de l'entorn i el conjunt de Catalunya (0,26%). La dinàmica dels darrers anys contrasta amb la fase d'expansió demogràfica viscuda a finals de la dècada dels noranta i principis de segle.

La densitat de població és elevada (1.586,7 hab./km²), gairebé set vegades superior a la mitjana catalana (239). Més del 70% de la població de la comarca es concentra en els cinc municipis amb més de 50.000 habitants: les dues capitals, Terrassa i Sabadell, apleguen prop del 47% del total (23,8% i 23,1%, respectivament). A continuació, se situen Sant Cugat del Vallès (9,8%), Rubí (8,4%) i Cerdanyola del Vallès (6,3%). El 28,7% de la població restant es distribueix de manera desigual en els altres 18 municipis.

La piràmide de població del Vallès Occidental reflecteix una estructura d'edats i sexe similar a la catalana i ofereix una imatge de maduresa demogràfica, amb un estretament a la base i un augment del cim, com a conseqüència de l'increment de l'esperança de vida i el descens de la mortalitat i natalitat. Presenta, també, unes cohorts de mitjana edat molt àmplies, fruit del baby boom dels anys setanta i de l'onada migratòria més recent.

L'evolució de l'estructura d'edat de la comarca és resultat de dos factors. En primer lloc, l'envelliment demogràfic, el qual ha contribuït a l'augment progressiu i constant de la població de més edat: la població major de 65 anys supera les 153 mil persones l'any 2019 i representa el 16,6% de la població total. Paral·lelament, s'ha produït un procés de sobreenvelliment del col·lectiu de gent gran, és a dir, dins dels majors de 65 anys, guanyen pes els trams d'edat més avançada.

925.237
habitants.

12,1%
de la població total
catalana.

>65 anys 16,6%
població de la comarca.

<15 anys 17%
població de la comarca.

Índex envelliment
97,9%

Previsió 2030
1.002.489
habitants

En segon lloc, els processos de migració internacional i interna, en particular la mobilitat residencial derivada de la suburbanització metropolitana. Els fluxos migratoris van ser molt intensos a la comarca durant el primer decenni del nou segle i, actualment, es troben en fase de reactivació, coincidint amb la recuperació de l'economia i fins al 2019, abans de la irrupció de la crisi generada per la pandèmia de la Covid-19.

La dinàmica migratòria ha impulsat el creixement de la població en els trams d'edat laboral i reproductiva, fet que ha suposat un eixamplament de la base de la piràmide. D'aquesta manera, en les últimes dues dècades el percentatge de població menor de 15 anys s'ha incrementat en tres punts i arriba a un 17% el 2019.

El Vallès Occidental se situa entre les comarques més rejoyenides de Catalunya. El valor actual de l'índex d'envelliment del Vallès Occidental és de 97,9 el 2019, és a dir, que hi ha 98 persones majors de 65 anys per cada 100 menors de 15 anys, mentre que a Catalunya hi ha 123 persones grans per cada 100 joves.

Les Projeccions de població elaborades per l'Idescat contemplen diferents escenaris. L'escenari mitjà, el més probable i de referència, preveu un creixement moderat de població a curt i a mig termini. D'acord amb aquest escenari, el Vallès Occidental creixerà més intensament que el conjunt de Catalunya (6,2%), i destaca entre les comarques que més augmentaran la seva població. En l'horitzó del 2030, la població arribarà a 1.002.489 persones. En termes relatius, el creixement demogràfic serà d'un 9,5%, amb una aportació del 8,1% de les migracions i d'un 1,4% del saldo natural.

L'any 2030, la població de la comarca serà més envellida. El grup de menors de 15 anys passarà a ser el 14,7%, mentre que la població major de 65 anys haurà augmentat el seu pes fins a un 20,7%. No obstant això, el Vallès Occidental continuarà sent una de les comarques menys envellides de Catalunya.

Habitatge

El Vallès Occidental disposa d'un parc residencial constituït per 394.550 habitatges, segons el darrer Cens del 2011. L'habitatge d'ús principal representa el 85,1%, el 6,4% és secundari i un 11,1% és habitatge buits. La tipologia més comú a la comarca és d'unes dimensions d'entre 60 i 90m² (el 60%), de 4 o 5 habitacions (el 47%) i construït després del 1950 (80%).

Respecte d'altres àmbits, la comarca destaca per tenir un parc relativament més nou, atesa la major proporció d'habitatges construïts entre 1980 i 2011, període en què es va produir una notable arribada de població als municipis mitjans i petits. També destaca per tenir, en general, una millor classificació energètica, amb habitatges de relativa millor qualitat i menys consum energètic.

Pel que fa a la dinàmica de la construcció d'habitatges, el ritme d'inici d'obra nova segueix una tendència similar a la seguida per altres àmbits territorials: a partir de l'any 2011 comença una davallada important que toca fons l'any 2013, moment en què s'inicia un període de recuperació que s'accelera a partir del 2015 fins l'any 2018. Tanmateix, el 2019 apunta un canvi de tendència per la caiguda, d'un 12%, en el nombre d'habitatges iniciats. La construcció d'HPO presenta una evolució diferent: després de la reducció dràstica i generalitzada viscuda durant la fase de crisi es produeix una reactivació a partir del 2016, tot i que encara molt lluny del nivell de la primera dècada del nou segle.

El mercat immobiliari de la comarca, de compravenda i lloguer, es troba actualment en un moment baixista que trenca amb la senda creixement dels darrers anys. Paral·lelament, els preus de l'habitatge han registrat un fort increment: el de compra ha crescut prop d'un 52% des del 2014 i se situa en una mitjana de 2.180 euros el metre quadrat, mentre que el de lloguer ha augmentat un 37% fins a enfilar-se en 730 euros mensuals.

El mercat immobiliari a la comarca presenta importants diferències entre municipis. La disparitat dels preus de l'habitatge de compra i de lloguer, juntament amb la desigual distribució de la renda, genera desequilibris territorials en l'accessibilitat residencial. D'aquesta manera, a la comarca es destina, en mitjana, prop d'un 26% de la renda familiar disponible al pagament de l'habitatge en propietat i un 44% al d'habitatge en lloguer.

Parc residencial

394.550
habitatges

60%

dimensió entre 60
i 90 m²

Increment 52%

preus compra des de
2014.

2.180€ m²

de mitjana de compra.

Increment 37%

preu lloguer des de 2014

730€

de mitjana de lloguer.

26% renda

familiar pagament en
propietat i 44% per
lloguer.

Activitat econòmica i mercat de treball

El Vallès Occidental presenta una gran centralitat en l'expressió del model productiu del país, amb un pes en l'economia catalana del 12% del PIB, i un teixit productiu amb una forta especialització en el sector industrial del metall, tèxtil i químic, amb activitats molt concentrades en els 130 polígons d'activitat econòmica de la comarca. La comarca destaca com a segona comarca més competitiva de Catalunya, segons l'índex FEGP, en factors com ara, la disponibilitat de sòl i espai per l'activitat econòmica (1a), de pols de desenvolupament i infraestructures (2a), en innovació i desenvolupament tecnològic (2a) i volum de mercat i activitat (2a).

El fort creixement econòmic que va experimentar l'economia espanyola i catalana en l'etapa de recuperació econòmica, entre 2013 i 2018 va començar a donar signes d'esgotament durant el 2019, amb una moderació de les xifres dels principals indicadors econòmics. En aquest context, l'expansió de la covid-19 i les consegüents mesures de confinament han colpejat severament les economies nacionals, regionals i locals, generant un daltabaix sense precedents al mercat de treball i al teixit empresarial.

L'aturada de l'activitat econòmica i les dificultats del nou escenari han provocat una caiguda interanual de l'ocupació al Vallès Occidental d'un 2,5% en el tercer trimestre, el que ha significat la destrucció de 9.756 llocs de treball en un any. L'aplicació de mesures com els ERTO, amb més de 110.000 persones afectades a la comarca, ha permès mitigar l'impacte inicial de la crisi de la Covid-19 en el nostre mercat de treball.

La destrucció d'ocupació, tot i que generalitzada, ha afectat més a la indústria (-3,1%), el comerç (-2,6%) i, en particular, a les activitats del sector serveis relacionades amb el consum (-4,9%) i l'empresa (-2,8%). En conjunt, els serveis han acumulat el 75% de la pèrdua total d'ocupació. La disminució de llocs de treball ha estat causada sobretot per la caiguda en el treball assalariat (-2,9%) atès que el treball autònom, més resistent en fases recessives, ha retrocedit significativament menys (-0,4%).

A la destrucció d'ocupació, s'afegeix la caiguda en la contractació, la més gran des dels pitjors moments de l'anterior crisi, amb una reducció del 30% en el volum de contractes signats. En aquest context, s'ha donat un dels majors increments del nombre de persones aturades de la darrera dècada. Al final del tercer trimestre, l'atur registrat havia crescut un 22% respecte l'any anterior, el que suposa 10.706 persones aturades més a la comarca, fins a situar la desocupació en les 60.103 persones, la xifra més alta des del primer semestre del 2016. Evidentment això ha comportat un increment de la taxa d'atur que, al setembre del 2020, afecta el 13,3% de la població activa registrada.

El teixit empresarial, que ja a finals del 2019 començava a notar l'alentiment de l'economia, ha patit ara amb força l'aturada de l'activitat econòmica amb una disminució del 7,5% en el nombre de centres de cotització, el que representa 2.000 centres de treball menys a la comarca.

12% PIB

Catalunya

130 polígons

activitat econòmica.

2a comarca

més competitiva (Índex FEGP).

2,5% caiguda ocupació

destrucció de 9.756 llocs de treball.

110.000 persones

afectades per ERTO

Reducció 30% contractació

el darrer any.

Increment 22% atur

10.706 persones el darrer any.

Taxa atur setembre 2020:

13,3%

Reducció centres cotització 7,5%

pèrdua de 2.000 el darrer any.

Cohesió social

A Catalunya, com a la resta de l'estat i els països dels nostre entorn, la crisi de 2008 va intensificar la pobresa i altres formes de vulnerabilitat social, especialment en determinats col·lectius, amb el resultat d'una societat més desigual i polaritzada, com ha posat en relleu la pandèmia de la Covid-19, impactant especialment sobre les llars amb rendes més baixes.

Els indicadors sobre desigualtat mostren que la situació al Vallès Occidental és relativament millor que al conjunt de Catalunya, tot i que aquesta situació amaga importants diferències territorials, dins i entre els municipis, i entre grups de població. Les dades de l'Atles de Distribució de la Renda de les Llars de l'INE permeten estimar que unes 132.000 persones, prop del 15% de la població de la comarca, es trobaria en situació de pobresa i, a 35 de les 572 seccions censals, més d'un 30% de la població té uns ingressos per sota del 60% de la mediana. D'acord amb les dades del programa de beques menjador, un 17,4% dels infants de la comarca es trobaria per sota del llindar de risc de pobresa.

La precarietat laboral ha esdevingut un factor generador de pobresa i vulnerabilitat social. En relació al baix salari, al voltant dels 22% declarants d'IRPF de la comarca es concentren en els trams baixos de rendes del treball, amb una base imposable anual inferior als 12.000 euros. En relació amb l'ocupació, la situació per homes i dones a la comarca és força similar a la del conjunt de Catalunya, amb diferències que no arriben a un punt percentual. En termes de salaris, les diferències territorials són de nou remarcables, com mostren les dades de la Mostra Contínua de Vides Laborals per als municipis de major grandària, el salari dels treballadors amb el nivell retributiu més elevat multiplica per més de cinc el de les persones amb un nivell retributiu més baix.

15% persones

en situació de risc de pobresa, el 17,4% infants

**22%
declarants
IRPF**

declaren per sota dels 12.000€.

Els nivells retributius
alts

**multipliquen
per cinc
els més baixos**

Mobilitat i medi ambient

El Vallès genera i atrau més del 40% de la mobilitat entre els municipis de la RMB i conté el 45% del seu trànsit, tal com recull el Pla Especial de Mobilitat (2020). Tot i aquesta dada, l'autocontenció municipal ha experimentat un creixement més lent i, fins i tot, una disminució durant el període de crisi.

El 85% dels desplaçaments interurbans són interns al Vallès o amb el Barcelonès, i l'altre 15% queda repartit entre les comarques limítrofs, però amb un volum inferior. Les principals relacions entre municipis es produeixen amb l'àmbit de Barcelona, amb 600.000 desplaçaments diaris, i internes al Vallès, amb 850.000 desplaçaments.

La mobilitat total en l'àmbit de Barcelona es trobaria al voltant dels 580.000 desplaçaments diaris, amb un pes del transport públic del 43%, mentre que la mobilitat obligada per motius de feina o estudis es trobaria al voltant dels 194.000 desplaçaments, amb una quota transport públic lleugerament més elevada (46%). Els principals volums de mobilitat amb Barcelona es produeixen des dels àmbits de Cerdanyola-Montcada, Rubí-Sant Cugat del Vallès i Sabadell.

Quant a la mobilitat interna dins del Vallès, s'ha estimat un volum de 845.000 desplaçaments diaris, amb un ús del transport públic, molt més reduït, del 13%. De total de desplaçaments, un de cada quatre correspondria a mobilitat obligada per motius de feina o estudis, amb un ús del transport públic del 16%. Els fluxos més importants es troben a les relacions entre municipis dins dels sistemes urbans, sent les més rellevants les relacions entre els sistemes de Sabadell, Terrassa, Rubí, Sant Cugat del Vallès, Cerdanyola del Vallès.

A nivell de qualitat de l'aire, i pel que fa a NO₂, es detecten algunes zones on al voltant d'un 20% de la població es troba exposada a nivells superiors als límits anuals fixats per la UE i la OMS i on el transport és un emissor significatiu. Quant a les partícules PM₁₀, la població del Vallès no es troba exposada a nivells superiors dels límits vigents de mitjana anual fixats per la UE (40 µg/m³) però sí que gran part de la població està exposada per sobre de valors mitjans recomanats per la OMS (20 µg/m³).

La mobilitat interurbana és responsable d'un percentatge important de les emissions de contaminants associades a la mobilitat. Gairebé el 70% de les emissions associades a la mobilitat provenen de desplaçaments interns o amb origen o destí al Vallès. Les zones amb majors índex de població exposada a nivells superiors a les mitjanes anuals de NO₂ coincideixen amb eixos de mobilitat interurbana.

40% mobilitat

entre municipis de la RMB.

45%

del trànsit.

85% desplaçaments

són interns o amb el Barcelonès.

845.000

desplaçaments diaris.

Dades de Mobilitat Interna dins del Vallès (No totals amb el Barcelonès).

13%

ús transport públic.

Dades de Mobilitat Interna dins del Vallès (No totals amb el Barcelonès).

20% població

exposada a nivells superiors de NO₂.

70% emissions

per desplaçaments intern o amb origen o destí Vallès.

2.2.- Agenda 2030 de desenvolupament sostenible: ODS i polítiques comarcals.

Agenda 2030 i Objectius de Desenvolupament Sostenible

El mes de setembre de 2015 va tenir lloc la Cimera Mundial sobre el Desenvolupament Sostenible en el marc de la qual els membres de l'Assemblea General de Nacions Unides van aprovar el document "Transformar el nostre món: l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible".

Aquesta agenda, amb caràcter universal i voluntat transformadora, s'entén com a marc global i pla d'acció en favor de les persones, el planeta i la prosperitat, amb un enfocament multidimensional de les tres dimensions del desenvolupament: sostenible, econòmica, social i ambiental. Els principis que l'orienten contempnen l'experiència i en les lliçons apreses dels Objectius del Mil·lenni per al 2015 però pretenen ampliar el seu abast i visió:

- No deixar a ningú enrere: és per a tothom.
- Caràcter global: aborda els reptes globals més urgents del nostre temps.
- Naturalesa universal: és d'aplicació a tots els països del món independentment dels seus nivells d'ingressos.
- Integralitat: és integral i interconnectada en totes les seves dimensions i a tots els nivells: entre objectius, entre països i entre nivells global, regional i nacional.
- Inclusiva: implica a tots els nivells de govern, a tots els actors interessats i a totes les persones en un esforç inclusiu i col·lectiu per al desenvolupament sostenible.
- Mesurable: posa un èmfasi especial en la necessitat de mesurar l'acompliment i els resultats a través d'un conjunt d'indicadors per avaluar l'assoliment dels ODS i extreure lliçons i recomanacions.

Aquests principis s'interrelacionen amb cinc dimensions fonamentals, coneguts com "les 5 P del desenvolupament sostenible":

- **PERSONES:** "posar fi a la pobresa i la fam, en totes les seves formes i dimensions, i vetllar perquè tots els éssers humans puguin realitzar el seu potencial amb dignitat i igualtat i en un medi ambient saludable"
- **PROSPERITAT:** "vetllar perquè tots els éssers humans puguin gaudir d'una vida pròspera i plena, i perquè el progrés econòmic, social i tecnològic es produeixi en harmonia amb la natura"
- **PLANETA:** "protegir el planeta contra la degradació, a través, entre d'altres, d'un consum i una producció sostenibles, una gestió sostenible dels recursos naturals i accions urgents per a fer front al canvi climàtic, de manera que pugui satisfer les necessitats de les generacions presents i futures"
- **PAU:** "promoure societats pacífiques, justes i inclusives, sense temors ni violència. No hi pot haver desenvolupament sostenible sense pau, ni pau sense desenvolupament sostenible"
- **PARTENARIATS:** "mobilitzar els mitjans necessaris per a implementar aquesta Agenda mitjançant una Aliança Mundial per al Desenvolupament Sostenible revitalitzada, que es basi en un esperit d'una solidaritat mundial més àmplia i se centri particularment en les necessitats de les persones més pobres i més vulnerables, amb la participació de tots els països, tots els actors i totes les persones"

Aquestes dimensions es materialitzen en 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) i 169 fites que pretenen articular de forma global els àmbits d'intervenció necessaris per a assolir un desenvolupament sostenible.

lupament sostenible i abordar, de forma conjunta, els grans reptes globals, així com també, els locals.

Els ODS i les polítiques comarcals

L'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible interpel·la als governs de tots els nivells a impulsar, implementar i aconseguir les fites marcades en els ODS. Aquests permeten trobar la coherència entre polítiques locals i maximitzar sinergies entre elles a favor d'uns objectius comuns. Els ODS ens plantegen el repte d'abordar una aproximació integrada, transversal i conjunta de totes les àrees de l'acció local (urbanisme, medi ambient, promoció econòmica, benestar social, salut pública, consum, cooperació, educació, etc.).

Les polítiques comarcals, per la seva proximitat al territori i les persones, són un element clau per a l'assoliment dels ODS i la seva contribució global és un dels objectius clau per als propers anys. Tanmateix, al llarg de l'any 2019 s'ha portat a terme la valoració del nivell d'alineament del PAC.

Per tal de donar continuïtat, aprofundir i ampliar l'abast d'aquest treball, el present PAC integra en la seva concepció, plantejament i desplegament l'alineament dels programes i línies d'actuació previstos. Així per a cadascun dels programes d'actuació contemplats s'han identificat els ODS als que contribueixen els serveis i activitats que es portaran a terme.

Tanmateix destacar la incorporació de dos ODS de forma transversal al conjunt de programes que es recullen en aquest PAC:

Marc estratègic i de programació

3.1.- Reptes territorials per al període de programació

El Vallès Occidental és un territori amb grans fortaleeses i oportunitats intrínseques però també sensible a factors i tendències de caràcter global, així com de canvis disruptius que afecten de forma profunda a la qualitat de vida de les persones, el desenvolupament dels pobles i ciutats, el medi ambient i l'entorn natural més proper.

Les dinàmiques de planificació i desenvolupament de polítiques públiques no només estan sotmeses al canvi i a la transformació permanent del context social, econòmic i mediambiental, sinó que també, han d'afrontar complexes situacions d'emergència climàtica, sanitària, social, econòmica que obliguen a prendre decisions immediates però que també afecten al model de comarca que es vol construir a més llarg termini.

El context actual, l'evolució dels principals indicadors i les tendències a mig i llarg termini situen a la nostra comarca en escenaris múltiples, complexos i amb un alt nivell d'incertesa i ambigüitat, exigint dels instruments de planificació de les polítiques públiques un alt nivell de flexibilitat, obertura i abast.

Així alguns dels principals reptes territorials que s'hauran d'afrontar al llarg del període de vigència d'aquest PAC són els següents:

Reducció de les desigualtats i noves formes de pobresa

La crisi social i econòmica derivada de la pandèmia de la COVID-19 tindrà, al llarg dels propers anys, un impacte directe en els grups més vulnerables i en la població més fràgil (infants, dones, gent gran, joves...), en l'increment de risc d'exclusió social, en l'augment i/o cronificació de la precarietat econòmica tant de persones en situació d'atur com de treballadores (nous pobres), en l'augment de les demandes en matèria d'alimentació, educació, habitatge i ocupació entre d'altres, als serveis socials públics, associacions i entitats socials.

El desenvolupament, coordinació i impuls de polítiques socials que permetin abordar, de forma transversal, el conjunt d'aspectes i factors que incideixen en la pobresa i desigualtat d'una part rellevant de la població de la comarca, ha estat objecte de debat, d'anàlisi i d'estudi des de l'any 2018. Tot i això, la situació de crisi social derivada dels efectes de la pandèmia per la COVID-19 ha tingut com a conseqüència un alarmant increment de la pobresa i desigualtats en totes les seves vessants i amb greus repercussions en la situació de moltes persones i famílies al llarg dels propers anys.

Caldrà replantejar profundament el model i sistema d'atenció social, incorporant amb visió innovadora, noves formes de treballar que permetin abordar, de forma transversal i des de la col·laboració, problemàtiques complexes amb incidència en la qualitat de vida de la ciutadania de la comarca.

Combatre el canvi climàtic i els seus efectes

El canvi climàtic està tenint greus repercussions tant immediates com a llarg termini en l'entorn natural, en el model de desenvolupament urbà actual (mobilitat, activitat econòmica, rol de la ciutadania, gestió dels recursos energètics, etc.) i en el benestar i la salut de les persones. La qualitat de l'aire, la promoció de nous models de mobilitat, l'impuls de polítiques de transició energètica, el treball de consolidació de nous models econòmics basats en l'economia circular esdevenen importants reptes per al conjunt del territori i per al Consell Comarcal.

Serà necessari reforçar l'actuació des de la responsabilitat col·lectiva per a protegir el medi ambient i lluitar contra els efectes del canvi climàtic, com un fi en si mateix i alhora un mitjà per un creixement sostenible, facilitant la transició a nous models econòmics que tinguin en consideració que estem en un planeta amb recursos finits i ecosistemes que cal mantenir.

Al llarg dels propers anys els territoris i els governs locals hauran d'abordar de forma contundent situacions d'emergència climàtica incorporant en el portafoli de les polítiques locals mesures que permetin reduir l'impacte de l'activitat humana en el medi ambient. La contribució del territori i l'alineament amb les polítiques globals haurà d'ésser un dels principals reptes a abordar al llarg del període de programació d'aquest PAC.

Extensió de la digitalització i innovació tecnològica

La digitalització i generalització de noves tecnologies tindrà importants conseqüències en tots els sectors d'activitat econòmica, amb impacte en els models de negoci, en l'emergència d'economies col·laboratives i de plataforma, en el procés de fabricació de les indústries tradicionals així com també en les basades en el coneixement, la creació i la innovació. També amb repercussions en els models d'organització del treball amb la incorporació del teletreball, la necessitat de reciclatge i l'adaptació permanent dels llocs de treball i de les persones treballadores als processos de digitalització en entitats públiques i privades.

Tanmateix, el procés de digitalització i la incorporació de noves tecnologies, tant en l'àmbit públic com privat i personal, s'ha vist accelerat per la irrupció de la crisi de la COVID-19. S'ha evidenciat el potencial de les eines i dels recursos tecnològics en àmbits on la seva incorporació no havia estat plenament explorada (educació i formació, serveis a les persones, atenció i gestió en les administracions públiques, cultura, esports i activitats del lleure, comerç i restauració, etc.) i que caldrà reforçar i consolidar al llarg dels propers anys.

Reactivació econòmica i de l'ocupació

L'alentiment del creixement econòmic global i territorial en l'escenari post COVID-19 tindrà un gran impacte en l'activitat econòmica, especialment en les PIMEs i persones autònomes, en els nivells i qualitat de l'ocupació, en la capacitat de retenció i atracció de grans empreses, en la dinàmica i processos d'innovació, en el desenvolupament del territori, en els ingressos dels ens públics locals així com també dels fons estatals (pensions, prestacions ocupació, prestacions socials...).

Així, un dels principals reptes que haurà d'abordar la comarca és l'impuls de polítiques comarcals que permetin minimitzar els efectes negatius de l'alentiment econòmic, plantejant de forma creativa i innovadora noves formes per a consolidar, dinamitzar i fer créixer el teixit econòmic, especialment en els sectors clau per a la nostra comarca (indústria i serveis en general) i els més afectats per la crisi de la COVID-19 (comerç i restauració, serveis a les persones, cultura i lleure, entre d'altres). Tanmateix, s'hauran de desplegar mesures específiques (qualificació i adaptació de competències professionals, suport a la inserció i programes de col·laboració amb empreses) que permetin abordar de forma integral l'increment de l'atur i la cronificació de situacions de precarietat laboral de moltes persones, però especialment dels col·lectius amb risc d'exclusió socioeconòmica (joves, dones, majors de 45 anys, persones amb baix nivell de qualificació professional, etc.).

Consolidació de noves economies i formes de consum

Aquestes incorporen en la seva concepció, gestió i oferta de serveis i/o productes els valors de la igualtat, la sostenibilitat i la participació, així com el treball en favor de la societat. L'economia verda, la social i la del bé comú, entre d'altres, han demostrat que és possible generar riquesa, activitat econòmica i ocupació des d'una altra mirada, ha posat en evidència el paper clau dels consumidors i la seva evolució cap a una actitud activa, responsable i compromesa social, econòmica i mediambiental.

Al llarg dels propers anys es preveu una accentuació d'aquesta evolució amb la consolidació i emergència de nous models de negoci, de produir i de prestar serveis, caminant progressivament cap a un consum més actiu, transformador i conscient, emergint el prosumidor com element clau per als nous negocis, productes i/o serveis. En aquest context, les polítiques públiques hauran d'incorporar progressivament totes aquestes noves tendències, a fi de permetre la seva coexistència amb els models clàssics de producció i consum.

Nous models de governança i ciutadania activa

L'abordatge dels reptes socials, econòmics i mediambientals exigeix, dels governs locals i dels territoris, un nou relat i visió en la forma d'entendre i fer política, en els mecanismes de participació i decisió, en la capacitat per escoltar activament i entendre les necessitats dels ciutadans, en la cooperació, complementació i articulació entre diferents escales territorials i, en molts casos administracions.

La diversitat i complexitat dels factors, de les dinàmiques i dels desafiaments de les ciutats actuals interpel·len a la creació d'un nou relat sobre la política local i la forma de fer-la. Les administracions locals tindran un nou rol, on és fonamental incorporar metodologies, eines i recursos que redueixin el distanciament de la ciutadania cap als governs locals.

Al llarg dels propers anys conceptes com govern multinivell i multiagent, govern obert, govern relacional, govern de (en) xarxa... seran clau per afavorir processos i mecanismes innovadors de diagnòstic, planificació, disseny, execució i avaluació de noves polítiques públiques.

Canvis demogràfics i sociològics

L'augment de l'esperança i qualitat de vida de la població més gran, l'aparició de nous models familiars, el protagonisme social, econòmic, polític i cultural de les dones, la reivindicació de normalització de nombrosos col·lectius (per opció sexual, discapacitat, condició ètnica...) que han estat invisibles durant molt de temps, configuren una ciutadania més diversa, múltiple, que exigeix per als propers anys una clara aposta de les polítiques públiques locals per a diversificar els seus àmbits de treball.

Al llarg dels propers anys caldrà posar la mirada en la diversitat i la pluralitat de la ciutadania, impulsant línies de treball i atenció que permetin cobrir noves demandes i requeriments, que acompanyin i donin suport a nous grups, col·lectius i necessitats.

Coexistència de diversos nivells d'intervenció

Simultanis en el temps, al llarg dels propers anys els governs locals hauran de planificar tenint en compte un escenari múltiple que, molt probablement haurà de contemplar diversos nivells d'intervenció: mesures d'emergència, amb el desenvolupament d'actuacions urgents i immediates que permetin donar resposta a situacions de crisi (social, sanitària, mediambiental, econòmica....); contingència, per tal de reduir l'impacte negatiu de factors interns i externs en el conjunt del territori; resiliència per tal d'enfortir la capacitat de resposta i adaptació permanent a situacions canviants i transformacions globals amb impacte local.

Els programes i plans de treball hauran de conciliar els tres nivells d'intervenció, avançant cap a models més oberts i flexibles que permetin abordar els reptes immediats i urgents alhora que projectar en el futur línies de treball en base a estratègies més globals i a llarg termini.

Marc estratègic i de programació

3.2.- Marc de programació i estructura

Pla reconstrucció del Vallès Occidental

La crisi sanitària provocada per la COVID-19 ha incidit de forma contundent en tots els àmbits i nivells de les polítiques municipals. Ha posat en el centre de la intervenció noves necessitats i demandes territorials, que exigeixen, per la seva urgència i immediatesa, la reformulació de les prioritats establertes, en especial per part de les administracions públiques.

En aquest context el Consell Comarcal del Vallès Occidental ha posat en marxa diversos mecanismes per a definir i consensuar mesures urgents adreçades a donar a resposta immediata a les necessitats d'intervenció que ha tingut com a fruit, l'aprovació, el 16 de juny de 2020, del Pla reconstrucció del Vallès Occidental per part del Consell d'Alcaldies.

Compta amb l'adhesió de diverses entitats i agents de la comarca s'entén com el full de ruta pel conjunt de la comarca per a donar resposta immediata a la situació de crisi causada per la pandèmia de la COVID-19 i els seus efectes socials, econòmics i mediambientals en la ciutadania, en les empreses i les persones autònomes, així com en el conjunt d'agents i entitats públiques i privades del territori.

El Pla de reconstrucció del Vallès Occidental està estructurat en quatre grans eixos:

- **REINVENTEM-NOS:** Contempla 22 mesures dirigides a reduir l'alt índex de precarietat, pobresa i desigualtat en àmbits com la fiscalitat, les llicències, la contractació pública i la digitalització i la connexió del territori. També recull actuacions d'àmbit transversal amb impacte a tot el territori per tenir una preparació davant una nova possible emergència, poder relançar la comarca i projectar-la cap al futur.

Destaca la proposta de Creació del Comitè per la Sanitat del Vallès Occidental per tal de canalitzar les demandes i necessitats del sector, amb una participació activa dels ajuntaments, el Departament de Salut, els hospitals i residències de gent gran de la comarca.

Així mateix, el front comú per la recerca de fons de finançament europeus apostant per projectes territorials coordinats pel Consell Comarcal entre els diferents ens locals i comarcals per tal d'impulsar projectes d'escala territorial.

- **PROTEGIM-NOS:** Recull 24 mesures adreçades a donar resposta a les noves demandes de la societat, molt impactada per la pandèmia i abocant esforços en aquells col·lectius amb més dificultats durant l'emergència sanitària: gent gran, infants, dones en situació de vulnerabilitat i famílies en situació de pobresa. Contempla mesures per reforçar i ampliar els equips de serveis socials, per a protegir els col·lectius més vulnerables i garantir que tinguin accés a les prestacions, per a posar eines per a un nou model educatiu, per a donar suport a l'adaptació de serveis a les persones i per a impulsar polítiques d'habitatge, entre d'altres. També es posa èmfasis en la necessitat de mantenir el suport a les famílies per a la suficiència alimentària o el desenvolupament de projectes d'aprofitament alimentari.

Un altre punt és el fet de treballar per dignificar els llocs de feina, les condicions de cura de la gent gran, reforçar el sistema educatiu, posant les eines per tal que el territori estigui preparat per futures situacions d'urgència.

- **ACTIVEM-NOS:** Inclou 22 mesures de reactivació socioeconòmica fruit de la voluntat de treball amb les entitats socials, econòmiques i de l'àmbit acadèmic i de recerca, tenint en compte l'experiència de concertació i coordinació del Consell Comarcal i donant continuïtat a espais de concertació consolidats, com el Pacte per la Reindustrialització, i obrint d'altres nous vinculats amb el comerç i la restauració.

Parteix de l'aprovació d'un pla de xoc COVID-19, que combina mesures de reactivació en els nivells d'emergència i contingència, i que es complementarà amb una pla consensuat a més llarg termini, on destacaran les mesures de resiliència i d'adaptació als canvis i transformació dels diferents sectors productius durant el proper període.

- **RESPONSABILITZEM-NOS:** Contempla 32 mesures amb l'objectiu d'accelerar la transició ecològica en tots els àmbits i protegir-nos de l'emergència climàtica a través d'un Pacte comarcal per a la transició ecològica amb l'afavoriment d'energies netes, l'economia circular, l'impuls del Vallès Circular com a estratègia transversal, una gestió dels residus envers la valorització i una aposta per a la qualitat de l'aire (model de mobilitat i infraestructures que possibiliti una reducció significativa de la contaminació atmosfèrica associada al transport de persones i mercaderies, incidint també en la reducció de malalties, sobretot respiratòries). En aquest sentit, serà destacable l'impuls que es vol donar des del Consell Comarcal d'una oficina de suport als ajuntaments cap a la transició energètica.

També es vol impulsar mesures de responsabilitat social com l'impuls del consum responsable i promoció de nous estils de vida i relació basats en valors socials i mediambientals, la continuïtat i increment dels projectes d'educació ambiental, el desenvolupament d'accions de protecció de la biodiversitat i els espais verds de la comarca, la promoció de l'Economia Social i Solidària i posar en valor les iniciatives de voluntariat i xarxes de veïnatge que s'han creat en l'emergència i donar-los suport per a la seva continuïtat.

Estructura i articulació de les actuacions previstes

Per a la concreció i l'estructuració del conjunt d'actuacions i de serveis es contemplen 4 eixos que permeten ordenar l'activitat en grans blocs que mantenen coherència i/o complementarietat en relació a la finalitat i els àmbits d'intervenció centrals:

- Eix 1. Governança
- Eix 2. Inclusió i cohesió social
- Eix 3. Reactivació econòmica
- Eix 4. Transició ecològica

Aquests eixos, alhora, agrupen 24 línies de treball que integren, de forma sintètica, la informació dels diferents programes a desenvolupar al llarg dels propers anys, amb una descripció i/o objectius, els àmbits d'actuació i serveis a impulsar, els espais de concertació i treball conjunt vinculats a cada programa, els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) als que contribueixen les actuacions i els mecanismes d'execució.

Per tal d'alinear les mesures del Pla de reconstrucció del Vallès Occidental, també s'incorporen, per a cadascuna de les línies de treball, les mesures relacionades que complementen les actuacions i serveis descrits.

Aquesta estructura respon a la necessitat de concretar de forma pràctica el conjunt d'actuacions i serveis que vol impulsar el Consell Comarcal al llarg dels propers anys. Reflecteixen un conjunt d'intervencions específiques i, en molts casos, d'una escala de concreció molt detallada però que es complementen, coordinen i/o es porten a terme conjuntament, amb visió i orientació de treball integral i transversal, en la seva execució i visió estratègica segons el marc i prioritats establertes en el període de programació.

Tenint en consideració aquests aspectes, al llarg del període de programació previst en el present PAC, es preveu impulsar una conjunt d'estratègies transversals que tenen com a objectiu donar resposta integral als reptes del territori i de la corporació, amb abordatge interdepartamental a nivell intern i en el marc d'innovació de la quàdruple hèlix (administracions, entitats de l'àmbit del coneixement i la recerca, teixit empresarial i ciutadania) a nivell extern.

Marc estratègic i de programació

3.3.- Estratègies transversals prioritàries

Bases per al desenvolupament de les estratègies

El procés d'elaboració i consens d'aquest PAC incorpora un conjunt d'estratègies transversals prioritàries que parteixen dels següents elements clau:

- **LA CONCERTACIÓ PÚBLIC-PRIVADA**, per aprofundir en els models i fórmules de cooperació amb el teixit productiu, les entitats del tercer sector i les organitzacions de la societat civil. Es tracta de garantir la prestació dels serveis necessaris, el desenvolupament sostenible del territori i el benestar dels ciutadans i ciutadanes de la comarca. Cal consolidar i aprofundir les aliances ja existents així com també en l'establiment de nous partenariats que permetin avançar cap a una major participació i representativitat territorial.
- **L'OBSERVACIÓ I L'ANÀLISI PERMANENT** dels principals indicadors socials, econòmics i mediambientals de la comarca, per a monitoritzar l'evolució de la comarca en tots els seus aspectes per tal de dotar d'informació rellevant per a la presa de decisions i per al disseny i desenvolupament de les polítiques públiques.
- **L'ACCIÓ I LA PLANIFICACIÓ**, per a permetre la coexistència de diversos ritmes i necessitats, desenvolupant actuacions que permetin avançar de forma progressiva i equilibrada al conjunt del territori. El desenvolupament de mesures pal·liatives han de permetre l'acció immediata davant situacions urgents i donar resposta a necessitats i circumstàncies contextuais del moment. Aquestes però, s'han de poder complementar amb d'altres de caràcter proactiu i amb visió estratègica, que han de permetre construir i assentar les bases futures del desenvolupament social, econòmic i mediambiental de la comarca.

- **LA COOPERACIÓ INTERMUNICIPAL**, per a desplegar nous instruments que permetin planificar, coordinar i/o executar les polítiques públiques impulsades per diferents administracions públiques (local, provincial, autonòmica...) que operen al territori. També ha de permetre compartir bones pràctiques, experimentar i posar en marxa experiències pilot i impulsar iniciatives i serveis mancomunats que donin resposta als nous reptes.
- **L'ALINEAMENT AMB LES PRIORITATS EUROPEES**, el 16 de juliol de 2019, el Parlament Europeu va nomenar a Ursula von der Leyen com a presidenta de la Comissió Europea, amb l'establiment, durant el seu mandat, de sis prioritats a impulsar al llarg del període de 2019-2024: un Pacte Verd Europeu, una economia que funcioni a favor de les persones, una Europa adaptada a l'era digital, la protecció de l'estil de vida europeu, una Europa més forta en el món i un nou impuls a la democràcia europea. Tanmateix amb l'aprovació del marc financer «*NEXT GENERATION EU*» al llarg dels propers anys es mobilitzaran un conjunt de recursos financers molt importants i adreçats a ajudar als Estats Membres a recuperar-se de la crisi, rellançar l'economia i recolzar la inversió privada i aprendre de l'experiència.

Estratègies transversals per al període de programació 2020-2024

Tenint en compte les anteriors bases, les estratègies transversals prioritàries que es planteja impulsar al llarg del període de programació del PAC, la seva contribució a l'assoliment dels ODS i el marc estratègic europeu vigent, són les que es sintetitzen a continuació:

Lluita contra la pobresa

Es planteja en coherència amb ***L'Estratègia nacional de prevenció i lluita contra la pobresa i exclusió 2019-2023*** aprovada per acord del Consell de ministres el 22 de març de 2019 que contempla entre d'altres finalitats "fer front a les situacions de pobresa i exclusió social, fent que el creixement econòmic actual sigui inclusiu i que beneficiï tots, especialment a aquells que han patit de la manera més severa la crisi econòmica".

Tanmateix, a nivell autonòmic el ***Pla d'acció per a la lluita contra la pobresa i per a la inclusió social a Catalunya*** té com la voluntat de respondre a la dimensió multifactorial de la pobresa i l'exclusió social, així com a les singularitats que aquest fenomen presenta a Catalunya i contempla com a eix prioritari la pobresa i inclusió social en la infància i l'adolescència.

Les línies i programes del present PAC que s'interrelacionen per a contribuir al desplegament d'aquesta estratègia transversals són les següents:

EIX 1. GOVERNANÇA

Per millorar els serveis públics

- 1.1 Innovació permanent
- 1.2 Mancomunació i economies d'escala
- 1.3 Transferència bones pràctiques
- 1.4 Responsabilitat social dels ens locals

Per millorar el coneixement i anàlisi del territori

- 6.1 Observació permanent

Per desenvolupar estratègies

- 7.2 Concertació territorial
- 7.3 Projectes transversals

EIX 2. INCLUSIÓ I COHESIÓ SOCIAL

Per garantir els serveis socials bàsics

- 8.1 Servei bàsic d'atenció social

Per atendre la inclusió social i la població fràgil

- 9.1 Garantia alimentària
- 9.2 Vulnerabilitat energètica

Per atendre les famílies, infància i adolescència

- 10.1 Atenció infància i adolescència
- 10.2 Suport a les famílies
- 10.3 Intervenció socioeducativa

Per promoure l'autonomia i l'atenció a la dependència

- 11.1 Atenció domiciliària
- 11.2 Dependència
- 11.3 Diversitat funcional

Per garantir la convivència i cohesió social

- 12.1 Igualtat i drets civils
- 12.2 Migracions i ciutadania
- 12.3 Joventut
- 12.4 Gent gran
- 12.7 Salut
- 12.9 Habitatge
- 12.10 Cooperació per al desenvolupament

EIX 2. INCLUSIÓ I COHESIÓ SOCIAL

Per potenciar l'ocupació

- 13.1 Millora de l'ocupabilitat
- 13.2 Atenció integral de persones joves
- 13.3 Igualtat de gènere a l'ocupació
- 13.4 Qualitat d'ocupació

EIX 3. REACTIVACIÓ ECONÒMICA

Per desplegar la responsabilitat i l'economia social

- 15.1 Responsabilitat social empresarial
- 15.2 Economia social i solidària

EIX 4. TRANSICIÓ ECOLÒGICA

Per impulsar l'economia circular

- 22.3 Vallès Circular Food
- 2.2.4 Ciutadania i consum responsable

Extensió del benestar i drets socials

Es formula en consonància amb els principis del **Pilar Europeu de Drets Socials** aprovat el 17 de novembre de 2017 pel Parlament Europeu, el Consell i la Comissió Europea amb l'objectiu de promoure una Unió Europea més inclusiva i justa i, segons el qual, s'estableixen 20 principis i drets relatius a tres àmbits clau: igualtat d'oportunitats i accés al mercat de treball, unes condicions laborals justes i la protecció i inclusió social.

Les línies i programes del present PAC que s'interrelacionen per a contribuir al desplegament d'aquesta estratègia transversal són les següents:

EIX 1. GOVERNANÇA

Per millorar els serveis públics

- 1.1 Innovació permanent
- 1.2 Mancomunació i economies d'escala
- 1.3 Transferència bones pràctiques
- 1.4 Responsabilitat social dels ens locals

Per millorar el coneixement i anàlisi del territori

- 6.1 Observació permanent

EIX 1. GOVERNANÇA

Per desenvolupar estratègies

7.2 Concertació territorial

7.3 Projectes transversals

EIX 2. INCLUSIÓ I COHESIÓ SOCIAL

Per garantir els serveis socials bàsics

8.1 Servei bàsic d'atenció social

Per atendre la inclusió social i la població fràgil

9.2 Vulnerabilitat energètica

Per atendre les famílies, infància i adolescència

10.1 Atenció infància i adolescència

10.2 Suport a les famílies

10.3 Intervenció socioeducativa

10.4 Transport escolar

Per promoure l'autonomia i l'atenció a la dependència

11.1 Atenció domiciliària

11.2 Dependència

11.3 Diversitat funcional

Per garantir la convivència i cohesió social

12.1 Igualtat i drets civils

12.2 Migracions i ciutadania

12.3 Joventut

12.4 Gent gran

12.5 Educació

12.6 Voluntariat

12.7 Salut

12.9 Habitatge

12.10 Cooperació per al desenvolupament

Per potenciar l'ocupació

13.1 Millora de l'ocupabilitat

13.2 Atenció integral de persones joves

13.3 Igualtat de gènere a l'ocupació

13.4 Qualitat d'ocupació

EIX 3. REACTIVACIÓ ECONÒMICA

Per desplegar la responsabilitat i l'economia social

- 15.1 Responsabilitat social empresarial
- 15.2 Economia social i solidària

Per accelerar la transformació industrial

- 17.2 Indústria 4.0 i fabricació digital

Per recolzar l'activitat empresarial i la innovació

- 18.1 Cultura emprenedora
- 18.2 Promoció, competitivitat i reconversió

EIX 4. TRANSICIÓ ECOLÒGICA

Per lluitar contra el canvi climàtic

- 21.2 Transició energètica
- 21.3 Qualitat de l'aire
- 21.4 Mobilitat i transport sostenible
- 21.5 Educació ambiental

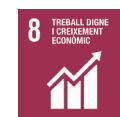
Per impulsar l'economia circular

- 22.3 Vallès Circular Food
- 22.4 Ciutadania i consum responsable

Reactivació econòmica i ocupació de qualitat

Segons les Comunicacions de la Comissió Europea al Parlament Europeu, al Consell, al Comitè Econòmic i Social Europeu i al Comitè de les Regions sobre **Una estratègia per a les pimes en pro d'una Europa sostenible i digital i Un nou model de la indústria per Europa**, ambdues de 10 de març de 2020 recullen les prioritats en matèria d'activitat econòmica i s'articulen en base a tres finalitats: la transició ecològica donant suport a la descarbonització de la nostra economia; la digitalització promovent que les indústries i PIMES siguin més proactives i dotant als treballadors de noves capacitats; la competitivitat en l'escena mundial, on Europa haurà d'aprofitar l'impacte del seu mercat únic per fixar les normes mundials.

A nivell autonòmic la Generalitat de Catalunya ha aprovat en data de 21 de juliol de 2020 el **Pla per a la reactivació econòmica i protecció social**, un document que recull fins a 20 grans projectes per a donar una resposta efectiva i transversal a la crisi derivada de la COVID-19 a Catalunya i que fixa l'estratègia de reconstrucció del país

per als propers anys. Contempla tres objectius essencials: reforçar l'estat del benestar i la capacitat productiva de Catalunya; reduir les desigualtats socials accentuades per la pandèmia i accelerar la transició cap a un model econòmic més sostenible i resiliència. Les línies i programes del present PAC que s'interrelacionen per a contribuir al desplegament d'aquesta estratègia transversal són les següents:

EIX 1. GOVERNANÇA

Per millorar els serveis públics

- 1.1 Innovació permanent
- 1.2 Mancomunació i economies d'escala
- 1.3 Transferència bones pràctiques
- 1.4 Responsabilitat social dels ens locals
- 1.5 Fiscalitat local i simplificació administrativa

Per millorar els equipaments comarcals

- 3.3 Gestió del mercat comarcal Mercavallès

Per millorar el coneixement i anàlisi del territori

- 6.1 Observació permanent

Per desenvolupar estratègies

- 7.2 Concertació territorial
- 7.3 Projectes transversals

EIX 2. INCLUSIÓ I COHESIÓ SOCIAL

Per potenciar l'ocupació

- 13.1 Millora de l'ocupabilitat
- 13.2 Atenció integral de persones joves
- 13.3 Igualtat de gènere a l'ocupació
- 13.4 Qualitat d'ocupació

Per impulsar la formació pel treball

- 14.1 Formació professional integrada
- 14.2 Vocacions emergents i prioritàries

EIX 3. REACTIVACIÓ ECONÒMICA

Per desplegar la responsabilitat i l'economia social

- 15.1 Responsabilitat social empresarial
- 15.2 Economia social i solidària

EIX 3. REACTIVACIÓ ECONÒMICA

Per potenciar el comerç i la restauració

- 16.1 Espais comercials i de proximitat
- 16.2 Modernització productes i serveis

Per accelerar la transformació industrial

- 17.1 Polígons d'activitat econòmica
- 17.2 Indústria 4.0 i fabricació digital

Per recolzar l'activitat empresarial i la innovació

- 18.1 Cultura emprenedora
- 18.2 Promoció, competitivitat i reconversió
- 18.3 Coneixement i innovació
- 18.4 Suport al sector primari i d'artesania alimentària

Per promoure el turisme i la cultura

- 19.1 Competitivitat turística de la comarca
- 19.2 Desenvolupament i gestió turística
- 19.3 Creació i millora de producte turístic
- 19.4. Projecte de la comarca com a destinació turística
- 19.5 Suport a empreses i entitats sector cultura

EIX 4. TRANSICIÓ ECOLÒGICA

Per optimitzar els recursos naturals

- 20.1 Dinamització dels espais agraris i forestals

Per lluitar contra el canvi climàtic

- 21.1 Servei comarcal de biomassa forestal
- 21.2 Transició energètica
- 21.4 Mobilitat i transport sostenible

Per impulsar l'economia circular

- 22.1 Economia circular en l'activitat econòmica
- 22.2 Territori i ciutats circulars
- 22.3. Vallès Circular Food
- 22.4. Ciutadania i consum responsable

Transició energètica i economia circular

El **Pacte Verd Europeu** és una “nova estratègia de creixement destinada a transformar la Unió Europea en una societat equitativa i pròspera, amb una economia moderna, eficient en l’ús dels recursos i competitiva, en la qual no hi haurà emissions netes de gasos d’efecte hivernacle el 2050 i el creixement econòmic estarà dissociat de l’ús dels recursos”. Contempla un paquet de mesures per impulsar la transició ecològica de la UE i aconseguir que aquesta transformació no deixi ningú enrere en base a tres en 3 pilars: digitalització, descarbonització i resiliència.

Tanmateix segons la Comunicació de la Comissió Europea al Parlament Europeu, al Consell, al Comitè Econòmic i Social Europeu i al Comitè de les Regions de data 11 de març de 2020 sobre el **Nou pla d’acció per a l’economia circular per una Europa més neta i competitiva** que té com a finalitat accelerar el canvi transformador que requereix el Pacte Verd Europeu, i donat continuïtat a les mesures en favor de l’economia circular aplicades des del 2015. Aquest Pla assegura que el marc regulador es racionalitzi i adapti a un futur sostenible, que es maximitzin al mateix temps les càrregues per la ciutadania i les empreses.

Les línies i programes del present PAC que s’interrelacionen per a contribuir al desplegament d’aquesta estratègia transversal són les següents:

EIX 1. GOVERNANÇA

Per millorar els serveis públics

- 1.1 Innovació permanent
- 1.2 Mancomunació i economies d’escala
- 1.3 Transferència bones pràctiques
- 1.4 Responsabilitat social dels ens locals
- 1.5 Fiscalitat local i simplificació administrativa

Per optimitzar els procediments

- 2.6 Patrimoni catalogat

Per millorar els equipaments comarcals

- 3.1 Inversions i manteniment
- 3.3 Gestió del mercat comarcal Mercavallès

Per desenvolupar estratègies

- 7.2 Concertació territorial
- 7.3 Projectes transversals

EIX 2. INCLUSIÓ I COHESIÓ SOCIAL

Per atendre la inclusió social i la població fràgil

- 9.1 Garantia alimentària
- 9.2 Vulnerabilitat energètica

Per atendre les famílies, infància i adolescència

- 10.4 Transport escolar

EIX 3. REACTIVACIÓ ECONÒMICA

Per desplegar la responsabilitat i l'economia social

- 15.1 Responsabilitat social empresarial
- 15.2. Economia social i solidària

Per recolzar l'activitat empresarial i la innovació

- 18.3 Coneixement i innovació
- 18.4. Suport al sector primari i d'artesania alimentària

Per promoure el turisme i la cultura

- 19.1 Competitivitat turística de la comarca
- 19.2. Desenvolupament i gestió turística

EIX 4. TRANSICIÓ ECOLÒGICA

Per optimitzar els recursos naturals

- 20.1 Dinamització dels espais agraris i forestals
- 20.2. Medi natural i biodiversitat
- 20.3 Altres recursos naturals

Per lluitar contra el canvi climàtic

- 21.1 Servei comarcal de biomassa forestal
- 21.2 Transició energètica
- 21.3 Qualitat de l'aire
- 21.4 Mobilitat i transport sostenible
- 21.5 Educació ambiental

Per impulsar l'economia circular

- 22.2 Territori i ciutats circulars
- 22.3. Vallès Circular Food
- 22.4. Ciutadania i consum responsable

EIX 4. TRANSICIÓ ECOLÒGICA

Per protegir el territori

- 23.1 Desenvolupament urbà i territorial sostenible
- 23.2 Qualitat ambiental
- 23.3 Prevenció de riscos naturals

Per millorar la gestió de residus

- 24.1 Gestió de residus

Innovació de la gestió i polítiques comarcals

L'adaptació permanent de les polítiques públiques a les necessitats i reptes del territori i la seva projecció en els escenaris de futur requereix incorporar estratègies d'innovació i gestió de les polítiques comarcals en línia amb els nous models de governança. Aquests suposen més enllà de la concertació i participació diversos elements rellevants per a les administracions públiques: la transició digital de les administracions públiques, la incorporació de valors socials, econòmics i mediambientals en tots en àmbits de gestió, l'avanç cap a la responsabilitat social, la igualtat de gèneres, la gestió del coneixement del propi Consell Comarcal, així com també dels agents, professionals i ciutadania.

Per a abordar aquests reptes, aquesta estratègia transversal contempla un conjunt de línies i programes del present PAC que s'interrelacionen per a contribuir al seu desplegament:

EIX 1. GOVERNANÇA

Per millorar els serveis públics

- 1.1 Innovació permanent
- 1.2. Mancomunació i economies d'escala
- 1.3 Transferència bones pràctiques
- 1.4. Responsabilitat social dels ens locals
- 1.5. Fiscalitat local i simplificació administrativa

Per optimitzar els procediments

- 2.1 Servei de recursos humans
- 2.2. Serveis jurídics i de secretaria
- 2.3. Servei de gestió econòmica, intervenció i tesoreria
- 2.4 Servei de contractació, compres i logística
- 2.5. Servei d'informàtica i telecomunicacions
- 2.6. Patrimoni catalogat

EIX 1. GOVERNANÇA

Per millorar els equipaments comarcals

- 3.2 Renovació concessió i equipaments Mercavallès i pistes de conduir
- 3.3 Gestió del mercat comarcal Mercavallès
- 3.4 Gestió de les pistes de conduir

Per garantir la transparència, l'accés i seguretat de la informació

- 4.1 Transparència i accés a la informació pública
- 4.2. Administració electrònica
- 4.3. Arxiu i gestió de documents
- 4.4. Protecció i seguretat de les dades

Per facilitar la comunicació

- 5.1 Atenció ciutadana i registre general
- 5.2 Comunicació institucional i imatge corporativa

Per millorar el coneixement i anàlisi del territori

- 6.1 Observació permanent

Per desenvolupar estratègies

- 7.1 Planificació estratègica
- 7.2. Concertació territorial
- 7.3. Projectes transversals
- 7.4. Acció europea i internacional

Marc estratègic i de programació

3.4- Corpus estratègic: missió, valors i visió

VISIÓ: què volem ser

Una institució eficaç i eficient que treballi de la mà dels ajuntaments de la comarca i del conjunt d'agents presents al territori per tal de fer avançar cap a una major cohesió, igualtat i benestar de la ciutadania del Vallès Occidental des d'un desenvolupament integral més sostenible social, econòmic i mediambiental i des d'un model de governança més obert i participatiu.

MISSIÓ: què podem fer

Planificar, coordinar i impulsar polítiques públiques que, amb la col·laboració i participació del conjunt d'actors del territori, permetin donar resposta a les necessitats i als reptes socials, econòmics i mediambientals del territori posant en el centre els drets i el benestar de les persones, així com el respecte al medi ambient.

VALORS:

- **RESILIÈNCIA** per a incrementar la capacitat de fer front a situacions de crisi i per a enfortir la institució a tots els nivells i els àmbits d'actuació.
- **SOLIDARITAT** amb i entre administracions públiques per tal de garantir una qualitat de vida (en tots els seus àmbits) digna i en condicions d'igualtat per a la ciutadania de la comarca.
- **SOSTENIBILITAT** i abordatge transversal de les polítiques a impulsar, integrant les cinc dimensions fonamentals establertes per l'Agenda 2030.
- **CONCERTACIÓ** per a treballar conjuntament amb la diversitat d'agents públics i privats que operen al territori i establir acords que permetin afrontar els reptes territorials presents i futurs.

- **INNOVACIÓ** per a avançar permanentment en noves fórmules de gestió i intervenció territorial i/o sectorial.
- **COL·LABORACIÓ** institucional entre administracions públiques per a cercar la complementarietat però respectant l'autonomia dels ens locals en l'exercici de les seves competències.
- **TRANSPARÈNCIA** per a garantir el compliment dels principis de qualitat democràtica, legalitat i garantir la protecció dels drets de la ciutadania.
- **COHESIÓ TERRITORIAL** per a garantir un desenvolupament harmònic i equilibrat del conjunt del territori en totes les seves dimensions.
- **RESPONSABILITAT** social i mediambiental garantint la sostenibilitat de l'organització i enfortint la capacitat d'adaptació als nous requeriments de la societat.

L'organització comarcal

4.1.- Marc normatiu i competencial

Fonaments

Aquest PAC ha estat elaborat a partir del marc jurídic que s'estableix al Decret legislatiu 4/2003, de 4 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'organització comarcal de Catalunya (TRLOCC). Concretament, respon a les exigències de l'article 29 de l'esmentat text legal, que estableix amb caràcter imperatiu que els consells comarcals han d'elaborar un programa d'actuació comarcal amb una vigència de 4 anys.

El PAC, en tot cas, ha d'incloure:

- Els SERVEIS, ACTIVITATS I OBRES que haurà de portar a terme.
- La FORMA de portar-los a terme.
- Els MECANISMES DE COORDINACIÓ amb els municipis i les comarques limítrofes, així com altres administracions públiques.
- La previsió dels RECURSOS necessaris per al seu finançament.

La justificació pràctica del PAC la trobem al Decret 179/1995, de 13 de juny, que aprova el ROAS (articles 109, 140, 164, 165, 166, 167, 171, 175, 176 i 315).

Naturalesa

Pel que fa a les actuacions que es continguin en els seus documents, el PAC té caràcter vinculant per al propi Consell Comarcal, sempre que tingui atribuïdes les competències necessàries per a exercir l'activitat segons les formes d'assumpció previstes en ell mateix, i sempre que, a més, es disposi dels mitjans financers adequats. També, és vinculant pel que fa als procediments, als requisits i a les condicions de l'exercici, l'assumpció o la delegació de competències.

La naturalesa vinculant del PAC no arriba fins al punt de comportar drets subjectius de tercers a exigir l'exercici de determinades competències o la prestació de serveis concrets, llevat dels casos de serveis municipals mínims assumits pel Consell Comarcal segons la Llei.

Elaboració i vigència

D'acord amb l'article 29.2 i 29.3 del TRLOCC, una vegada elaborat el PAC, serà sotmès a informació pública i informe del Consell d'alcal-dies i, posteriorment, sotmès a aprovació del Ple. Per a la seva apro-vació es requereix el quòrum de la majoria absoluta del Ple.

La duració del PAC és de quatre anys, prorrogable per acord exprés.

Marc legal competencial

D'acord amb l'article 28 del TRLOCC, la comarca ha de:

- Prestar assistència tècnica, jurídica i econòmica als municipis.
- Cooperar econòmicament en la realització de les obres, dels serveis o de les activitats dels municipis.
- Garantir, subsidiàriament, la prestació dels serveis municipals obligatoris en els municipis que no estan obligats a prestar-los.
- Cooperar amb els municipis en l'establiment de nous serveis necessaris per al desenvolupament del territori.
- Establir i coordinar, previ l'informe dels ajuntaments afectats, les infraestructures, els serveis i les actuacions d'àmbit supramunicipal.

El Consell Comarcal pot exercir competències i prestar els serveis atribuïts per les vies següents:

- A.** Serveis assignats directament per una norma legal.
- B.** Serveis o competències municipals que es poden convertir en comarcals.
- C.** Serveis assumits per delegació de la Generalitat de Catalunya, de l'Estat o d'altres administracions supramunicipals.
- D.** Serveis assumits mitjançant la delegació de municipis.
- E.** Serveis declarats supramunicipals o complementaris dels municipals en relació amb les obres d'infraestructura general o complementàries per a establir o prestar els serveis municipals i per raó de la seva inclusió amb aquest caràcter en el PAC.
- F.** Serveis municipals mínims i funcions públiques necessàries prestats per la comarca per a la petició municipal de dispensa de la prestació o per a assegurar-ne subsidiàriament la prestació adequada, d'acord amb el que estableix la legislació de règim local.

Tant en el cas de les competències pròpies com en el de les delegacions, fins i tot les municipals, el Consell Comarcal té la plena potestat per constituir i organitzar els serveis corresponents, determinar les modalitats de prestació i, si escau, el règim estatutari dels usuaris.

Amb aquesta finalitat, el Consell Comarcal pot utilitzar qualsevol de les modalitats de gestió dels serveis públics locals previstes a la legislació vigent. Per via de la gestió directa, el mateix Consell Comarcal pot gestionar el servei, crear un organisme autònom o crear una societat mercantil amb capital íntegrament públic. Per la via de la gestió indirecta, la gestió pot adoptar les formes de concessió, gestió interessada, concert, arrendament o societat mercantil o cooperativa amb capital social mixt.

Les funcions d'assistència i de cooperació que li corresponen s'han d'exercir tenint en compte les necessitats dels diferents municipis, tant pel que fa al nombre d'habitants com a la situació geogràfica o a la seva tipologia en funció de l'activitat econòmica predominant.

La programació dels serveis i competències del PAC és merament indicativa. Per això, la determinació concreta de prioritats o la decisió de prestació d'un servei determinat dels que s'estableixen en el present PAC és competència del Ple del Consell Comarcal i no implica en cap cas la modificació del mateix.

Regulació de l'organització comarcal

El Consell Comarcal regula la seva organització mitjançant el Reglament Orgànic del Consell Comarcal del Vallès Occidental que va entrar en vigor en data 22 de març de 1992 i en el qual es determinen els seus òrgans de govern d'assessorament i de control de l'estatut, dels membres de la corporació, del règim de funcionament i de tots els altres aspectes adients per a la seva millor organització.

Amb posterioritat, el Govern de la Generalitat de Catalunya va promulgar el Decret legislatiu 2/2003, de 4 de novembre, per a refondre la legislació sobre l'organització comarcal de Catalunya, al qual caldrà adaptar aquest reglament.

Àrees i àmbits d'intervenció

Des de la seva creació, el Consell Comarcal del Vallès Occidental ha contribuït a millorar les condicions de vida de les persones del territori, treballant conjuntament amb els ajuntaments i donant resposta, des del consens i el respecte als àmbits competencials corresponents, a les necessitats i reptes del conjunt de la comarca.

Actualment el Consell Comarcal del Vallès Occidental per al desenvolupament de les seves funcions disposa d'una organització que, basada en la flexibilitat i transversalitat, s'estructura al voltant de cinc àrees.

- **Govern.** Aglutina els departaments que donen servei global i transversal a la institució i el govern comarcal, com la gerència, intervenció i secretaria, observatori comarcal, planificació estratègica, comunicació, així com també els programes que tenen com a objectiu la lluita contra el canvi climàtic. La seva missió és configurar-se com un espai organitzatiu dedicat fonamentalment a garantir la governança de la institució i la coherència entre els objectius polítics i estratègics fixats pels òrgans de govern i les actuacions de l'estructura tècnic-administrativa. Ha de vetllar per l'execució i compliment del PAC i donar suport directe al govern comarcal, als òrgans comarcals i al ple de la corporació.
- **Serveis Generals.** Àrea instrumental que agrupa tots els sistemes de gestió corporativa orientats a l'eficàcia i l'eficiència, per tal de proporcionar als serveis finalistes garanties de seguretat jurídica i suport tècnic i administratiu de qualitat que permetin l'assoliment dels objectius generals.
- **Territori i Cooperació Local.** Àrea finalista que té per missió la prestació de serveis tècnics, la gestió d'inversions i el manteniment dels equipaments comarcals, així com dels ajuntaments de la comarca, a través de convenis de col·laboració i l'actuació mancomunada amb els municipis, aportant avantatges provinents de l'economia d'escala i de la cooperació entre administracions. Gestiona l'oficina comarcal d'habitatge, els serveis de qualitat ambiental i de territori, i assumeix la renovació de les concessions i dels equipaments del mercat comarcal Mercavallès i dels terrenys per a l'ús de Pistes de Conduir.
- **Drets Socials.** Àrea finalista que té per objectiu assolir nous reptes socials amb models de gestió basats en la innovació, el talent professional i la cura del detall en l'atenció a les persones. Desenvolupa serveis socials de qualitat en el món local, establint marcs de cooperació interadministrativa amb l'objectiu general de millorar l'atenció a la ciutadania per a fer front a situacions de necessitat personal, familiar o social, mitjançant uns serveis socials de qualitat.
- **Desenvolupament Econòmic Local.** Àrea finalista encarregada de la concertació pública i privada en el desenvolupament de les polítiques d'ocupació i dinamització econòmica de la comarca, per a millorar la qualitat de l'ocupació, la competitivitat de les empreses i fomentar un territori basat en la indústria, l'economia social, el turisme i el desenvolupament sostenible.

El Consell Comarcal del Vallès Occidental, fruit de l'aplicació de la Llei 27/2013 de 27 de desembre de racionalització i sostenibilitat de l'Administració Local, té adscrit el Consorci per la Gestió de Residus del Vallès Occidental. Constituït l'any 2001 i adscrit al Consell Comarcal l'any 2014, porta a terme un conjunt de serveis i actuacions per tal de contribuir als objectius que la Generalitat de Catalunya ha fixat en el Programa General de Prevenció i Gestió de Residus i Recursos de Catalunya 2013-2020. Com a complement i amb un abordatge més operatiu elabora el Pla de Treball anual que recull de forma sintètica les accions i eixos prioritaris per al període corresponent.

L'organització comarcal

4.2.- Espais de participació i concertació

Més enllà dels òrgans de govern, assessorament, control i participació recollits en el Reglament Orgànic, per al desenvolupament de les línies d'actuació comarcals el Consell Comarcal es dota d'un conjunt d'espais de participació i concertació que, en funció dels objectius, tenen un caràcter institucional o tècnic. Aquests espais estan concebuts com a instruments per al treball territorial per tal d'identificar necessitats d'actuació conjunta, debatre i analitzar les tendències i l'evolució dels principals indicadors del territori, dissenyar i coordinar projectes i serveis conjunts, etc.

Coordinats i/o dinamitzats pel Consell Comarcal contemplen, en molts casos, la participació d'entitats públiques i privades, d'altres administracions públiques, així com d'experts i professionals en àmbits d'actuació específics.

Sense perjudici de que al llarg del període de vigència del present PAC s'impulsin nous mecanismes de participació i concertació que puguin donar resposta a nous reptes territorial i a l'evolució de les necessitats territorials, actualment el Consell Comarcal es dota dels següents:

Espais institucionals

Plenari Àrea Bàsica de Serveis Socials
Plenari Pla de Reactivació Econòmica
Plenari Vallès Circular
Taula política de Qualitat de l'Aire
Taula política de Regidories d'Hisenda
Taula política de Regidories d'Educació
Taula política de Pobresa Energètica
Taula política de Regidories de Comerç
Taula política de Regidories d'Habitatge
Grup impulsor Comerç i Restauració
Grup impulsor Pacte per la Reindustrialització
Grup impulsor Vallès Circular
Comissió Comarcal de Promoció Econòmica i Ocupació
Comissió Comarcal de Seguiment del Pla de Reconstrucció del Vallès Occidental
Comissió d'alcaldes i alcaldesses de petits municipis
Comissió de seguiment de concessions amb Terrassa i Sabadell
Comissió de Transparència
Comitè Comarcal del Pla per a la Protecció Social
Comitè per la Sanitat del Vallès Occidental

Espais tècnics

Consell Consultiu de la Gent Gran del Consell Comarcal del Vallès Occidental
Comissió Comarcal de gestió energètica social.
Comissió d'Ètica
Comissió d'Assessorament de Mercavallès
Comissió mixta de Transport Escolar
Comissió tècnica comarcal d'asil i refugi
Comissió tècnica comarcal de migracions i ciutadania
Comissió tècnica comarcal de polítiques d'Igualtat de gènere
Comissió tècnica comarcal de polítiques LGTBI
Comissió tècnica comarcal de Serveis de Joventut
Comissió tècnica comarcal del Pla d'Addiccions
Comissió tècnica comarcal per a l'abordatge de la violència masclista

Comissió Tècnica mixta d'Habitatge i Serveis Socials
Grup motor Formació amb els Consells Locals
Grup motor d'Economia Social i Solidària
Grup motor Digitalització
Grup motor Espais d'Activitat Comercial
Grup motor Espais Econòmics / Polígons Activitat Econòmica
Grup motor Ocupació de Qualitat
Grup motor Sostenibilitat i Economia Circular
Grup motor Fiscalitat Local
Grup de treball amb municipis participants en CuEme
Grup de treball d'Ocupació (municipis).
Grup de treball de Fiscalitat Local
Grup de treball de Formació
Grup de treball de la Xarxa de Professionals per l'Ocupació Juvenil
Grup de treball de Polígons
Grup de treball Llicències d'Activitat
Grup de treball de Qualitat de l'Aire
Grup de treball Vallès Circular Food
Grups de treball de dinamització, informació juvenil i espai públic
Grups de treball de turisme per àmbits (negocis, esportiu,...)
Grups de treball d'estudis i planificació per àmbits
Mesa de la Formació pel Treball del Vallès Occidental
Mesa de Mobilitat Sostenible del Vallès Occidental
Taula de Sostenibilitat del Vallès Occidental
Taula de treball de Cultura
Taula de treball de Turisme Vallès Occidental
Taules locals d'Infància
Xarxa d'Espais de Fabricació Digital
Xarxa d'Innovació Social del Vallès Occidental
Comunitat virtual de joventut, migracions i ciutadania

4.3.- Recursos econòmics

El títol IV del TRLOCC fa referència al finançament dels Consells Comarcals.

Així el seu article 39 defineix com a recursos de les comarques:

- A.** Els ingressos de dret privat.
- B.** Les taxes per a la prestació de serveis o a la realització d'activitats de la seva competència.
- C.** Les contribucions especials per a l'execució d'obres o per a l'establiment, l'ampliació o la millora de serveis de la competència comarcal.
- D.** Les participacions en impostos de l'Estat i de la Generalitat establertes a favor de les comarques.
- E.** Les subvencions i els altres ingressos de dret públic.
- F.** Les multes.

Els articles 40, 41 i 42 determinen els fons de cooperació local, les aportacions dels municipis i la delegació de les facultats tributàries, com altres fonts possibles d'ingressos.

En conformitat al que estableix el Reial Decret Legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, anualment s'elabora i aprova el Pressupost General Comarcal, integrat pel pressupost del propi Consell Comarcal i pels pressupostos dels consorcis adscrits (Consorti per a la Gestió de Residus del Vallès Occidental).

Per a l'elaboració del pressupost anual s'apliquen els criteris i controls necessaris que permeten garantir l'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera, consistents en la capacitat/necessitat de finançament, l'estat del deute, així com també el període mig de pagament segons la normativa de morositat.

Resultat de l'aplicació d'aquests criteris el pressupost previst per a l'anualitat 2021 és el següent:

Previsió ingressos

CAPÍTOLS	DENOMINACIÓ	PRESSUPOST CCVOC	PRESSUPOST CRVOC
	1. OPERACIONS NO FINANCERES		
	1.1 OPERACIONS CORRENTS		
3	TAXES, PREUS PÚBLICS I ALTRES INGRESSOS	1.098.022,05 €	25.966.957,88 €
4	TRANSFERÈNCIES CORRENTS	24.877.122,20 €	1.114.364,87 €
5	INGRESSOS PATRIMONIALS	87.700,70 €	1,00 €
	1.2 OPERACIONES DE CAPITAL		
7	TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL	348.867,94 €	1.500.001,00 €
	TOTAL PRESSUPOST D'INGRESSOS	26.411.712,89 €	28.581.324,75 €

Previsió despeses

CAPÍTOLS	DENOMINACIÓ	PRESSUPOST CCVOC	PRESSUPOST CRVOC
	1. OPERACIONS NO FINANCERES		
	1.1 OPERACIONS CORRENTS		
1	DESPESES DE PERSONAL	6.533.898,89 €	806.517,37 €
2	DESPESES CORRENTS EN BENS I SERVEIS	8.439.413,87 €	26.068.587,38 €
3	DESPESES FINANCERES	2.000,00 €	50.214,00 €
4	TRANSFERÈNCIES CORRENTS	11.024.391,83 €	84.003,00 €
	1.2 OPERACIONES DE CAPITAL		
6	INVERSIONS REALS	412.008,30 €	1.572.002,00 €
	2. OPERACIONS FINANCERES		
	PASSIUS FINANCERS		1,00 €
	TOTAL PRESSUPOST DESPESES	26.411.712,89 €	28.581.323,75 €

Entenent que el PAC és una eina per al desplegament progressiu dels programes que contempla, els recursos financers necessaris per a la seva execució han d'estar en coherència amb plans operatius de treball que s'elaborin en funció de les prioritats establertes anualment en matèria de polítiques públiques comarcals.

Per aquest motiu anualment es determinaran les prioritats d'intervenció així com els recursos econòmics necessaris que, sota els criteris anteriorment descrits, siguin necessaris per a la seva execució.

Desplegament, seguiment i avaluació

Seguiment de l'execució

Correspon al Ple del Consell Comarcal la valoració en cada cas del compliment de les seves previsions del PAC i també la interpretació, amb caràcter executiu, dels dubtes que la seva aplicació pugui comportar.

En el si del Consell Comarcal es podrà crear una comissió de seguiment amb la finalitat de realitzar aquest seguiment i proposar, si escau, els acords que hagi d'adoptar el Ple.

El Ple pot aprovar les fórmules estadístiques i d'informació que permetin avaluar en cada moment el grau de compliment del PAC al llarg de la seva vigència.

Revisió i modificació

La revisió del PAC, entès a com a alteració substancial i global del seu contingut, pot ser procedent quan el Ple del Consell Comarcal entengui que s'ha produït un desviament important en el grau de compliment de les seves previsions o quan el PAC hagi esgotat el seu abast.

La modificació puntual del contingut del PAC és procedent per adaptar-ne les previsions a les noves circumstàncies legislatives o fàctiques.

Tant la revisió com la modificació del PAC s'han de subjectar al mateix procediment de l'aprovació o al que prevegin les Lleis.

Desplegament i avaluació

Per a contribuir al desplegament de les estratègies, eixos, línies i programes continguts en aquest PAC es preveu l'elaboració d'un Pla de prioritats anual que recollirà els serveis i actuacions que es preveu desenvolupar cada any en funció de les necessitats del territori i la capacitat d'execució tècnica i pressupostària del Consell Comarcal.

El procés d'avaluació es portarà a terme anualment a partir de la creació d'un quadre de comandament que, en coherència amb els serveis i actuacions recollides en el Pla de prioritats anual, permeti establir els indicadors necessaris per a analitzar el nivell d'assoliment dels objectius establerts.

